

BIBLIOTECA DE LA MEMÒRIA

LES PRIMERES PASSES DE L'ESPORT IGUALADÍ

Biblioteca Central d'Igualada 2019

Lloc i data:

Biblioteca Central d'Igualada, 9 de maig de 2019, a les 11 del matí

Moderadora i transcripció:

Magda Bartrolí Ulldemolins

Participants:

- Josep Pons Segura
- Pompeu Marsal Botines
- Antoni Tort Roca
- Enric Ferrer Solà
- Joan Bassas Riba
- Josep M. Prat Aymerich
- Maria Urgell Solà
- Enric Compte Gumà
- Xavier Mata Ribera
- Ramon Vergés Vidal

Aquesta tertúlia es va enregistrar en vídeo i àudio. Es pot consultar la seva transcripció a l'apartat «Col·lecció / Biblioteca de la Memòria» de www.bibliotecaigualada.cat.

Montse Lobato Just, directora

Bon dia a tothom. Moltes gràcies per haver acceptat la nostra invitació. Això és un projecte que fem fa uns quants anys i cada any hem tractat temes com la cuina, els remeis casolans, l'escola. Aquest any, amb motiu que Igualada és Ciutat Europea de l'esport, que millor que fer una tertúlia amb esportistes d'Igualada que ens parlin de com era la pràctica de l'esport. El que hem fet no és una selecció exhaustiva, no hem pogut localitzar tothom i tampoc ens interessava, perquè en ser una tertúlia tenim poc temps i volem que tothom ens expliqui una mica de tot. La Magda, que és periodista, moderarà la tertúlia i marcarà els *tempos*. Us agrairia que no ens aixafem els uns als altres; perquè el que estem fent és gravar-ho en vídeo, quedarà transcrit i es conservarà a la Biblioteca de la Memòria, per si més endavant hi ha investigadors i estudiants que vulguin fer un treball sobre el tema.

Magda Bartrolí

Bon dia a tothom. Els vostres testimonis i records són molt importants, per nosaltres. Igualada compta amb una vintena de clubs esportius, els seus orígens es remunten a la vostra joventut. Es pot dir que vosaltres vauc ser pioners en l'esport igualadí en diferents disciplines, per això és molt important el que ens pugueu explicar, perquè la pràctica de l'esport d'abans segur que era molt diferent a la d'ara. N'anirem parlant de manera ordenada, i voldríem començar amb les vostres presentacions, que ens digueu el nom i a quina entitat o club vauc pertànyer, quin esport vauc practicar i durant quants anys.

Enric Ferrer Jo vauc néixer a Igualada el 34, que em fa gràcia perquè es va fer la piscina al 34, tinc 85 anys. He fet rugby, karate i natació i waterpolo, durant molts anys. Primer vauc començar de natació, després vauc continuar amb un altre equip, després em vauc dedicar al judo i al karate, i després vauc tornar a anar en màsters de natació. Sempre he fet de tot.

A partir d'ara les preguntes les firma la Biblioteca Central d'Igualada (BCI), indiferentment de qui faci la pregunta

BCI Sou esportistes de llarg recorregut. Seguim.

Ramon Vergés Tinc 78 anys vauc aprendre a nedar amb els Delfins. L'Enric va ser un dels que em va ensenyar a nedar, i el pare del Joan Basas també, que va ser un dels que va fundar els Delfins. Vauc fer fins al servei militar, i en tornar em vauc dedicar a altres esports: tennis, esquaix, frontenis. Sempre he fet molt esport i ara últimament també he nedat amb els màsters de natació uns quants anys i he participat amb alguns campionats, encara vauc a la piscina.

BCI A quin any van desaparèixer, els Delfins?

Ramon El 1963.

Joan Basas Riba Vauc néixer el 48, tinc 70 anys i vauc pertànyer als Delfins del Noya i després vauc passar al Club Natació Igualada (CNI), a waterpolo, vauc fer salts de trampolí, després vam fundar un club de beisbol. A part d'això havia participat també en proves d'atletisme, combinava natació amb atletisme, en aquella època es feia una mica de tot. Després vauc fundar el Club Aeromodelista

d'Igualada, no sé que em penso que està considerat esport. Jo vaig ser president i amb en Torra i en Valldaura érem de la junta. Vam organitzar un festival aeri a l'estadi atlètic, que em sembla que va ser als anys 70, no perdó, al 81, em penso que era. Perquè l'aeromodelisme es va fundar cap al 79 o 80.

BCI Seguim amb el Josep.

Josep Pons Segura. Vaig néixer el 36 i tinc 83 anys i l'esport sempre ha sigut sobre rodes, però no de cotxes, sinó de patins. Sempre he seguit amb el patinatge, l'hoquei i el patinatge d'una altra vegada, dels 12 anys fins als 27 que em vaig casar, que vaig deixar l'hoquei. Em vaig iniciar amb el Club Patín Igualada, que va ser el primer equip d'hoquei que hi va haver a Igualada. Allà hi va haver uns nois que estudiaven a l'Acadèmia Igualada el batxillerat i van voler formar un grup ells i així va néixer l'IHC. I el Club Patín vam anar al centre Nacional, època franquista, que ara és l'Ateneu. I jo me'n vaig anar a l'Ateneu a jugar a hoquei, ens van fer una pista i allà vam fer un altre equip. Hi havia un problema inclús que a casa hi havia un negoci i em deien que jo m'havia passat amb els feixistes. És que això era l'any 50. Llavors jo vaig jugar al Club Patín i quan es va acabar, perquè van fitxar gent de fora i ja era una cosa de diners, me'n vaig anar dos anys al Mercantil, que van fundar també un club d'hoquei. Quan va acabar el Mercantil vaig anar a l'IHC. Però llavors vaig anar a la mili, em van posar al Sàhara espanyol, i quan vaig tornar vaig continuar jugant a l'IHC fins que em vaig casar i vaig deixar el hoquei sobre patins. Però llavors, com que l'inici de l'hoquei aquí a Igualada el va portar de Barcelona un senyor igualadí que es diu Delfí Trescents. Vaig deixar el hoquei però vaig continuar patinant, com que hi havia el canvi de patins que era de línia, vaig agafar lo de línia amb l'IHC i vam muntar unes concentracions de línia que vam venir fins a 600 persones, una vegada, i vam continuar portant la secció de patinatge al carrer.

BCI Continuarem parlant. Ara seguim...

Xavier Mata Nascut el 1943, tota la vida he pertanyut al CNI. A la meua època quan jo feia esport no hi havia piscina coberta, i aleshores l'hivern feia bàsquet i a l'estiu natació. També he jugat a hoquei, handbol, ciclisme, etc.

BCI I l'esport amb el que has fet més?

Xavier Mata Potser el que he fet més va ser el bàsquet. Em vaig retirar als 33 o 34 anys per deixar pas a un xicot, no perquè em retiressin. Perquè aquell noi tenia unes condicions enormes i vaig considerar que amb l'edat que jo tenia ja havia de plegar.

Josep M. Jo veig molts noms autoritzats aquí. Jo he fet espeleologia i muntanya i excursions. Vaig començar a mitjans dels 60's. Jo sortia amb uns amics i ens avorriem solemnement i vam dir hem de fer alguna cosa per distreure'ns. I vèiem que aquí a la UEC hi havia anunciat una excursió a l'Avenc, a la plana d'Ancosa de la Llacuna. I allò van ser els meus inicis., durant una temporada vaig seguir amb aquest grup fent sortidetes, i quan el grup es va acabar vaig anar a la mili, i després més enllà jo i uns quants vam fer un grup que ens dèiem els *Espeleoflips*. Amb aquesta colleta fèiem excursions per Montserrat, els vaig introduir a l'espeleologia amb qüestions senzilletes. A la UEC hi teníem el material, anàvem amb aquelles escaletes que en dèiem electrons, i els llogàvem a la UEC. I més cap aquí vaig fer muntanya, Pirineu i unes coses així. Al 89 a la UEC la cosa estava impossible perquè donaven més importància a l'esquí que a altres coses i uns companys vam muntar l'EGAN, perquè un d'ells estava molt ficat en aquestes coses, i ens vam introduir al CECI, i teníem una sèrie de facilitats. Des del 89 he anat fent cosetes i ara segueixo.

BCI Seguim!

Ernest Compte Sóc nascut el 35, a punt de complir-ne 84. Sóc un admirador d'aquells que m'han precedit per la seva vocació tan primerenca de fer esport. Jo, la vocació nostra va ser tardana, en motiu de la 1a maratón de la península ibèrica que es va fer a Palafrugell, que hi va anar al nostre fill, i a partir d'una sèrie de circumstàncies ens vam posar a córrer. Jo en tenia 44. Després d'haver-me fet un tip de fumar, i de l'oficina plena de fum i tot plegat, posar-te a caminar i a córrer et tapaves de dalt a baix. Però vam anar continuant i estic més que satisfet per haver fet aquest recorregut. Ara ja poca cosa, em dedico a alguna cursa popular de la vila o la comarca, poqueta cosa, però tot és fer manteniment. Pràcticament han sigut 40 anys gastant soles. Havia estat al Club Atlètic d'Igualada i després al Club Atlètic Garbí, que no va durar gaires temporades, i després al Club Atletisme Lloret, que tenim una relació amb una presidenta d'allà. I ens desplaçàvem com si res anar fent competicions, i anant als campionats un darrera l'altre, i competicions diumenge sí diumenge també. Anàvem d'un cantó a l'altre.

BCI I això que deies de la vocació, a la Maria la vas portar tu al món de l'atletisme?

Maria Urgell Jo estava treballant i tenia la pressió molt baixa, el metge hem va dir que hauria d'estar morta perquè estava a 6 i 7. I diu: "Què fa?" I jo "Treballo però assentada" I diu "Ha de caminar". I veient el meu fill que va arribar amb uns llavis tallats del vent de Palafrugell li vaig dir: "m'han dit que haig de caminar, no vull estar més quieta i patint, si corro no patiré, patiré per mi, no per als altres". I aleshores vam començar caminant, a les 8 érem a casa, i ell a treballar al seu lloc i jo al meu fent la feina de la casa, els vestits de tots i anant a córrer. Ens va anar força bé, vaig notar molta millora amb la sang, ja no havia de prendre pastilles ni res. Aleshores ens van dir que havia de venir el president Tarradellas i que farien la 1a maratón a Barcelona i vam dir no diguem res a ningú, entrenem-nos, i vam anar allà cap allà al polígon que no hi havia cap fàbrica i podíem voltar al nostre aire, vam començar i vam fer la 1a Maratón tots tres, amb el nostre fill. I li dic "Joan, si no puc acabar d'arribar que em vindràs a buscar?" I diu sí. I ell va venir, va fer 2h43min i deia: "Venga nena, va!" I la gent mirava i deia "Quina nena? Si ja és una nena feta". I vaig arribar. Però com que tenia la pressió baixa, en temps d'hivern feia maratons, n'he fet 15! I en temps d'estiu, com que tenia força i ràbia em dedicava als 100, 200, 400 i 800. No tenia temps d'agafar-me una insolació, amb 400! Al Club Atlètic, llavors el Ramon Mir em diu "Maria, ens hauries de fer els 3000 per les nenes", que eren massa joves i no els podien fer. Jo anava amb les nenes, tenint en compte que era la meua època i volia guanyar copes, les vaig deixar per anar a guanyar punts per les nenes.

Ernest Això de les copes, si voleu venir a casa a veure-les, la tenim plena! N'hi ha més de 300!

Maria Em van dir d'anar amb les nenes, que eren petites. I va ser una època fabulosa, perquè eren petites i no podien fer els 3000, ara és la Mercè Alonso, la Paquita Pérez, que són mares de família, però ha quedat una amiatat tan maca! Doncs havíem de marxar amb autocars i com que la Carmen Escucha era la bona i sempre es feia esperar, havíem de *calentar* dins l'autocar. *Bueno* total, que a Granollers la Mercè Alonso diu "Maria, has fet els 3000 però ara m'has has de fer els 1500 perquè ens falta un punt", i de baix de tot van pujar a primera categoria. I n'estic molt orgullosa.

BCI Ja ens aniràs explicant, Maria. Continuem.

Pompeu Marsol Bé, em diuen Peiu. Tinc 80 anys i davant aquestes històries no sé què dir. Jo vaig començar nadant i jugant al waterpolo fins al 20 anys, dels 14 als 20 amb el CNI. Aleshores, per una sèrie de circumstàncies ho vaig deixar i vaig fer amistat amb una colla que em van arrancar a escalar a Montserrat. I l'escalada a Montserrat va durar fins que em vaig casar, 5 anys, i aleshores tenia prou feina com per fer res més. Prèviament entre uns quants vam fundar la UEC Anoia, que va ser una odissea, perquè els problemes polítics van ser brutals. Tant és així que va anar just si no ens posen a la presó a tots plegats. Això era al 64, abans de casar-me. I com que no hi va haver manera possible, volíem fer un club perquè no n'hi havia. Hi havia el Cau, els Escoltes, i la OGE. Però no ho consideràvem adient d'afegir-nos-hi. Per això vam voler fer un club, vam buscar per tots cantons i no hi va haver manera fins que per casualitat, un xicot que ara malauradament ja és mort, el Quim Mititieri, un dia que ens vam trobar, que ell també era del ram d'escalar, va dir: "Home, jo soc de la UEC de Mataró i puc fer alguna gestió perquè la UEC munta delegacions". I aleshores vam anar a Barcelona, vam parlar va semblar que sí i va ser la única manera. Aleshores vam ser una delegació de la Unió Excursionista de Catalunya.

BCI Era per tema econòmic, que no podíeu?

Pompeu No, no, era per un tema polític. I quan em vaig casar, ho vaig deixar córrer fins que el meu fill tenia 14 o 15 anys, que amb un company dels Delfins, el Josep Botines, que era cosí meu, vam anar a fer submarinisme. Després del submarinisme, com que al meu fill no li anava, lo seu era el hoquei sobre patins, em vaig tornar a posar a la UEC, amb un amic meu, amb en Joan Vives, i vaig tornar a anar-hi i allà vam anar fent alpinisme, al Pirineu, als Alps, a l'Àfrica, a Amèrica. En un moment donat em van elegir president de la UEC i se'm va ficar a la barretina que havíem de fer un local nou i amb penes i treballs ho vam aconseguir, i ara és el local que tenim. I ara fa uns anys, no faig res, caminar 5 o 6 quilòmetres cada dia, perquè el metge em va dir que no fes res.

Ramon Se'n deixa una! El Peiu va intentar fer la travessia Mallorca-Menorca nadant. Vas entrenar molt!

Pompeu Va ser tota una història. Hi ha hagut varius que l'han fet, però hi va haver un malentès amb el Natació, i per això va venir que deixés de nedar i em vaig dedicar a l'escalada. Se'm volien aprofitar per no se què.

BCI Antoni, seguim.

Antoni Tort Vaig néixer el 56 i estic a punt de fer 63, sóc el més jove de tots i el que he fet menys de tots. Vaig venir perquè sempre havia fet atletisme i vaig començar a fer atletisme l'edat no me'n recordo, anava a can Colapi i el professor Ramon Riba Sans que estava al grup Filípides, l'OAR, que es va convertir a posteriori amb el Club Atlètic. I amb més gent vam començar a entrenar, fent alguna cosa, lo meu eren curses llargues, per l'edat ràpid res, poca cosa, tenia més fondo. Això ho vaig estar fent fins que vaig començar a treballar, que deixes d'entrenar, treballes i vas fent, vaig començar a treballar als 15, i amb 17 o 18 vaig fer una *jam game*, sense haver fet cap entrenament, sí que només eren 2000 metres però vaig acabar que dic prou! Paro i no faré res si no entreno. Em vaig apuntar també a grups de sardanes, que diuen que no és un esport, però déu m'hi do del que sues. Jo ja havia deixat l'atletisme, i després amb les sardanes. Vaig anar a la mili, ho vaig deixar tot, i per motius de salut córrer no puc fer gran cosa, el que sí que puc fer és caminar.

BCI En molts casos l'afició per l'esport us venia ja de casa? O de l'escola?

Joan A mi si, del germà.

Antoni A mi del meu cas em va venir de l'escola i t'hi apuntes.

Maria En el meu cas sí, del metge. Jo ja em venia de petita, que ho volia fer, però a l'escola, a Montmaneu, ni gimnàs ni res de res. Gràcies que ens ensenyessin! A les nenes no ens deixaven fer res. Però jo ja tenia ganes d'anar amb bicicleta: les nenes no hi van. Jo volia córrer: les dones no surten. Però quan van venir els campionats de Catalunya, aquí al CAI hi havia una senyora que hi anava i dic jo "Oh, si hi ha una senyora que corre!" Jo anava amb talons, i em diuen "Què vols córrer?". I Jo "Home, vaig amb talons, ni porto sabatilles". I em van dir "Si vols te les deixo, quin número calces?" "Un set", diu "Això és un 40"; i jo "Arribaran més de pressa". Em vaig posar a córrer i dic "Que haig de fer?", "Sortir de la ratlla i fins que passis la ratlla, tan com puguis!" Ho vaig fer, però a la tarda no caminava. Perquè no havia *calentat* ni res!

BCI I en aquella època on anàveu a buscar les equipacions, on les compràveu? Perquè fins als anys 60 a Igualada no hi havia pràcticament botigues de roba.

Ramon Al Fillat feien *trajos* de banys.

Enric I més abans els *trajes* de bany ens els fèiem nosaltres, amb uns cordons al costat.

Ramon Mariconets, en dèiem!

Enric Anaven amb un cordó al costat. Al 49 els nadadors encara anaven coberts fins dalt, això els homes. I després com que no podíem comprar aquests *trajes* de bany ens fèiem aquestes *bragues*.

Ramon Jo recordo que els Delfins ens vam fer uns de blaus i blancs, el color dels Delfins. Jo recordo que el primer banyador que vaig tenir, que crec que me'l va fer la mare, quan et tiraves a l'aigua i quan sortia tot ballava, allò, perquè era de punt! Quan te'l posaves quedava ajustadet, però quan sorties de l'aigua tot ballava. No hi havia de licra. Allò era un desastre!

BCI I en el cas del hoquei on ho buscàveu?

Josep Anàvem a comprar l'equipació a un *biciclista* que hi havia a la Rambla que es deia Macari. Tenia coses d'esport. Patins no, perquè els van dur de Barcelona. I hi va haver un problema, perquè l'IHC havien d'inaugurar l'inici de temporada i no tenien camiseta i van anar amb el Macari i li van dir que "amb una setmana ens heu d'aconseguir un equipatge" i el Macari se'n va a Barcelona, era el 49, i va trobar una camiseta arlequinada que són els colors de l'IHC i la que porten ara. Era la única que va trobar i com que havien d'inaugurar al cap d'una setmana van dir "ja ens està bé", però no és que ho triessin! I l'IHC va vestit amb aquella camiseta. Hi ha una altra anècdota molt bona: els patins que jugaven al principi de tot no hi duien *tacos* ni a davant ni a darrera: eren el patí llis, les quatre rodes i unes botes que podien ser de l'avi o d'aquestes camperes. I els primers jugadors anaven amb això. I pels *tacos* anaven a un *remendón* del carrer Nou i aquell senyor amb talons de les sabates de les senyores va fer el taló i els *tacos* i van fer-los, que per jugar són molt necessaris, per frenar i arrancar. És molt curiós.

BCI Era tot mol més rudimentari.

Josep L'hoquei Igualada el va portar aquest senyor, el Delfí, que treballava en una empresa a BCN, i anaven a patinar a la plaça Calvo Sotelo, a la Diagonal a la dreta, aquell edifici tan alt era tota una pista de patinatge que se'n deia el Club patí, i una altra pista al Turó Park, que hi van començar amb el Samaranch a fer l'hoquei, això era el 46-47. Aquest igualadí que dic li va agafar la bogeria del patinatge i hi anava i la va portar aquí a Igualada. I a l'Astoria, que era el Modern, on ara hi ha els jubilats, allà hi havia un cine, el bar, una pista i una pantalla que hi anaven a ballar la gent d'aquí a Igualada. Aquest Delfí li va dir al cafeter, el Soriano, jo et portaré uns quants patins, els llogueu, que hi ha la bogeria de patinar, com ara hi ha lo de les pistes de gel. Aquests de Barcelona eren molt importants. I li va llogar 200 parells de patins al cafeter i el cafeter anava llogant aquí dalt i vam repetir lo de Barcelona a Igualada.

BCI Aquí a Igualada hi va haver un boom del patinatge, també.

Josep Pensa que aquí a la pista de l'Astoria hi havia els llums encesos de gent patinant, no jugant a hoquei, de matrimonis i gent de totes les edats.

Ramon Ho llogaven a hores.

Josep Aquest boom va ser abans, als 40, al 49 ja es va acabar, perquè ja hi va entrar l'hoquei.

Antoni Als anys 60 encara hi havia hagut hoquei, a l'Astòria.

Josep Sí, perquè després de l'Astòria tota una colla es van segregar i van anar a l'Ateneu i els altres, de l'IHC, se'n van anar al Velòdrom.

Antoni Però tot i així jo recordo haver vist, i soc el més jove, algun partit a l'Astòria. Al velòdrom, la tira! El que no recordo és el Nacional, a l'Ateneu.

Josep Ara hi ha una pista de bàsquet. Jo hi vaig jugar quatre anys, i ara encara queden les faroles que hi havia. Lo altre ho van desmuntar tot.

BCI I en el cas del bàsquet? On compràveu l'equipació?

Xavier Jo ho comprava a l'Esport Sallés. Al principi jo vaig començar a jugar al 58, però mon germà portava 10 anys jugant-hi, i abans que ell encara hi havia una altra generació que hi jugava el Solé, el fotògraf, el Pep Pont, que el seu fill és *concejat* (el nét), el Noguera. Jo vaig veure jugar el Pepet Jorba, de l'Acadèmia Igualada, un és dentista al carrer de l'Ateneu. D'aquella època, de jugadors que visquin encara hi ha el Clotet, l'Agustí Compte. Després aquí a Igualada també hi havia el Juventus OAR d'Igualada. Es van desfer pràcticament els dos equips al mateix temps. Vam jugar a l'Astòria, als Maristes, *encabat* es va dissoldre i al cap d'uns anys van tornar a fer una colla de joves un equip del Juventus OAR, que va durar 4 o 5 anys. Després es va dissoldre i després el CNI va tornar a fer el Club de bàsquet i vam anar a jugar allà a les Comes, sota cobert. I després es va fer el Club Bàsquet Igualada.

BCI I per acabar de parlar una mica del material, els que fèieu escalada?

Josep M. En general és bastant tècnic, d'acord amb les possibilitats de l'època. Jo recordo una botigueta que era al carrer Nou.

Pompeu Jo també havia fet espeleologia, amb el Salvador Marc. I aquella època allò era un drama, perquè no teníem material. Però no n'hi havia. Fèiem servir espadenyas de cànem i cordes de cànem, que pesaven molt!

Josep M. Més cap aquí el Rafael Vilarrubias va muntar una botiga a la plaça dels Porcs i recordo que es preocupava de tot. Anaves allà i sempre trobaves gent, i parlaves, i trobaves bastant de tot. Deurien ser els anys setanta, potser. Hi havia bastant de tot.

BCI Però abans fèieu esports de risc amb espardenyas!

Pompeu Amb l'espeleologia, amb el salvador Marc, el Salvador Carretero, el Francesc Bausili, *allavorens* estàvem amb el Natació. El Salvador Marc era del CECl i no sé com ho van aconseguir però vam tenir quatre rotlles d'electrons, i ja ens vam modernitzar una mica. Però per les cordes d'escalada, per aconseguir-les de *nylon*, anàvem a Andorra i ens aprofitàvem de les noies perquè a elles no els miraven la motxilla, una amiga se la posava al fons de la motxilla i passàvem la duana! En aquells moments aquí no podries trobar cordes de *nylon*.

Josep M. A la UEC encara hi havia cordes de cànem, als seixanta. Jo n'havia vist.

BCI I en atletisme? Quina equipació portàveu?

Maria A mi em donaven la samarreta el CAI perquè si no, no podria córrer la lliga. La vam demanar groga per poder anar als campionats d'Estrasburg. A mi me la van donar perquè corria pel club, per les nenes, la Lliga. I em vaig fer unes sabatilles de claus, que em deien que corrien molt, me les vaig fer a Barcelona, amb el Mates. I als campionats de Catalunya, em ve la M. Teresa Grill, la dona del Carles Lladó, i em diu "Maria, jo no en tinc, de sabatilles de claus. Que me les deixaràs?". Dic "Si però jo haig de córrer primer, tu ets més gran i correràs després de mi". "Mira digues al Carles que es posi al capdamunt dels 100 metres, jo correré i te les passaré". Gràcies a això vaig ser 1a de Catalunya i per això em van donar la millor marca dels campionats d'Espanya homes i dones, a la Font del Canaletes, i només la tinc jo, aquí a Igualada. I sí, sí, a córrer tant com vaig poder.

BCI Tenim la Maria, que és una campiona. Però algú més de vosaltres ha guanyat campionats, medalles?

Enric Jo he anat a nou campionats d'Europa i a tres del món. A 70 anys, a Itàlia vaig quedar campió del món; a Canadà, amb 80 anys, vaig quedar segon del món. I ara, al 84 vaig anar a Budapest i vaig fer dues medalles i vaig quedar el sisè. I ara m'entreno pels campionats del món, que vaig a l'agost a Corea. M'entreno cada dia!

Ramon Tenim un espectador aquí, l'Ernest Parcerisas, també nadador. A casa seva també té un museu de copes!

Ernest, del públic Jo sóc del 34. I porto 71 anys nadant oficialment cada any. El 48 vaig ser soci del Natació i el 49 vaig anar al primer festival contra el Sallent. Del 50 fins al 75 vaig fer 25 anys seguits la travessia al port de Barcelona... I al 2014 em va dir un de la Pobla que feien la Copa de Nadal, jo ja l'havia fet a Igualada, però com que van fer la piscina coberta, tururut! Doncs ja m'hi vaig apuntar, a la Pobla, i l'he fet des del 74 fins l'any passat. I porto 81 copes de Nadal. Tot ho tinc documentat.

Ramon L'Ernest també va ser fundador dels Delfins

Ernest *Allavorens* amb el pare del Basas vam fundar els Delfins, el 1951. I aquell any ja vam participar als campionats de Catalunya.

[L'Ernest s'afegeix a la tertúlia]

BCI Quants Delfins del Noya quedeu, a Igualada? Us trobeu, de tant en tant?

Ramon El 2008 vam fer un sopar i vam reunir 101 persones, entre familiars i nadadors. Ara quedem bastants, encara, gràcies a Déu, quedem uns vint. Però en contacte no hi estem.

Ernest També vam fer el 100x100, l'any 67, que va ser un gran èxit. Per trobar 100 nadadors que fessin 100 metres, aquella època, la feina que vam tenir! El més gran tenia 44 anys i el més petit era el Joan. Si ara això es pogués fer, a Igualada!

Ramon Es va fer el 23 de setembre de 1956.

Joan Hi vam nedar quatre germans: jo, la meva germana i dos germans més. Anàvem a buscar la gent perquè vinguessin, perquè trobar tanta gent i anar nedant i havent-nos d'esperar, els anàvem a buscar a tal hora.

BCI Abans es feien molts esdeveniments que implicaven la participació de famílies. Era molt diferent, d'avui! Era un gran esdeveniment social: unia la societat.

Joan Era com una gran família, avui tot és diferent.

Ernest Tampoc hi havia res més.

BCI I la gent no cobrava, per jugar, era afició.

Maria Pagàvem! Per fer una maratón jo pagava. Per fer 100 metres vaig pagar 5.000 pessetes. El club no m'ha pagat mai res, he fet el que he volgut, això sí. He portat la torxa olímpica, que no hi ha ningú que l'hagi portada. La tinc a casa numerada. Tinc, quan es van agermanar Vilanova i Calcinàia, hi vam anar una setmana corrent amb l'Ernest i un italià, i tinc el retrato de quan fem el relleu, que ens vam fer a Brussel·les com a símbol de la pau. I hi anàvem més de 200 persones.

BCI L'Antoni volia afegir alguna cosa?

Antoni Sí, no es cobrava, en l'atletisme. Jo no vaig pagar mai res, perquè si anàvem a córrer a Granollers o així el club posava l'autocar. La roba sí que me la vaig pagar tota jo, en aquell temps. El que sí recordo que entrenàvem a lo que ara és l'Ateneu, que hi havia una pista de cendra al voltant, que donaves la volta, i hi havia nanos del barri de Montserrat que entrenaven al futbol al mig. Un dia, un nano d'aquells que tenia uns 14 o 15 anys diu "Què cobráis, por córrer?" "I jo "Res"." "Y corréis sin cobrar ni una puta perra?".

[Rialles]

Ernest Jo volia dir que l'any 70 vaig anar als campionats del món a Itàlia vaig batre el rècord de 400 estils d'Espanya; no vaig guanyar cap medalla, però vaig batre el rècord! Com a màster porto 30 rècords. I l'últim el vaig batre el mes de març. Ara estic a la categoria de 85-89, de màsters ja porto 3 rècords d'Espanya i 4 de Catalunya.

Enric Jo cada carrera haig de pagar. Cada prova. I haig de nadar per la federació espanyola, perquè si vas per la catalana no ens volen.

BCI Perquè no?

Ernest Has de tenir la llicència d'Espanya.

Enric Jo ara tots els campionats d'Europa tenim de treure la llicència de Catalunya i la d'Espanya, per anar a l'estranger. Amb la llicència de Catalunya no hi pots anar, i et tenen collat d'aquesta manera. Ja n'hi ha dos dels que neden amb el meu equip que s'han apuntat a un equip italià, per no haver de nedar d'aquesta manera.

Josep Amb l'hoquei no hem tingut mai problema d'aquest tipus. Jo tinc fotocòpia de la llicència catalana. Hi ha una cosa: sabeu que el hoquei sobre patins va començar al Turó Park de la mà de Samaranch, que sabeu que era de l'altre cantó. I ell va fer el primer equip de hoquei de patins i tot era sempre selecció nacional espanyola. Ell va ser el pare de l'hoquei a Catalunya.

Ernest Ja que parlem del Samaranch va venir el 1968 a inaugurar la piscina coberta.

Josep I en hoquei també va venir a inaugurar a dalt al velòdrom. Jo vaig anar a la mili al Sàhara espanyol, com que tenia que passar per Canàries, allà em van fer una carta de puny i lletra del Samaranch per veure si podia anar a entrenar un equip d'hoquei dels Maristes d'allà. I allà se'm van quedar la carta, que m'agradaria tenir-la, i em van dir que ja tenien un altre entrenador, que ho sentien molt.

BCI I recordeu algun altre famós que vingués aquí? Un atleta? Algun jugador?

Xavier El que va portar el bàsquet a Espanya, el pare Millán, era escolapi.

Ramon Quan vam fer el segon aniversari dels Delfins es va fer la segona Setmana de Salts i Ballet aquàtic, era com la natació sincronitzada que es fa ara, i van venir saltadors internacionals i nacionals, recordo la Jean Mady Moreau i un tal Munté.

BCI En el moment que desapareix el trampolí per normativa es perd l'esport dels salts. No us va saber greu, quan es va perdre?

Ramon A mi sí! Els meus néts ja m'ho diuen, que volen un trampolí! El van treure perquè es necessitava que es vigilés, perquè saltaven sobre la gent i hi havia d'haver un vigilant.

Enric El van treure perquè es tiraven i queien sobre la gent i es necessitava que es vigilés.

Joan Primer es va treure el més alt, el de cinc metres, perquè la piscina la van omplir al fondo perquè hi cabés menys aigua i el consum fos menys i per no fer-se mal ningú, i posteriorment van treure el de tres metres.

BCI Quins anys els van treure?

Joan El 66 encara hi era, el trampolí. Més enllà dels setanta, deuria ser.

Pompeu De personatges estant jo al club vam fer venir el Nil Bohigas, que va fer la travessa de l'Antàrtida, que vam fer la conferència a l'auditori del Museu; també el Carles Vallès, un dels primers a fer 8000 mils. I també va venir el metge que feia 8000, el Pujante, a l'Ateneu. Eren primeres figures de l'alpinisme espanyol, això deuria ser entre el 90 i el 95.

BCI Hi havia una mica de rivalitats, entre clubs?

Ramon Jo crec que aquí a Igualada quan s'havia *disfrutat* de l'esport és quan hi havia dos clubs de cada esport.

Antoni Aquí a Igualada hi ha hagut un club, es va fent una mica gran, i automàticament hi ha membres d'aquest club que deuen dir "ostres jo no puc manar, o no puc guanyar tant" i pum, s'escindien! I *llavors* en tenies dos.

Pompeu Tens tota la raó!

Antoni Jo quan vaig començar hi ha haver una secció d'atletisme del CNI, i el Garbí. Però el Natació no va durar massa temps.

Xavier Encara la té ara, una secció d'atletisme. I encara surten. Que no llegiu el diari?

Ernest Jo el 23 vaig anar a nadar al Trofeu Vilafranca i als màsters, i ni s'ha publicat!

Xavier Però això no és cosa del club. Al Diari d'Igualada ho has de portar tu, sinó, no t'ho publiquen res.

Ernest I sempre ha sigut així, i jo m'he atipat d'anar-hi a portar coses.

BCI Ara que parli el Ramon.

Ramon Això sempre ha sigut igual. Jo recordo que nedàvem als Delfins, jo que era un crio i treballava a la fàbrica del pare del Joan, que era teixidor i quan nedaves el diumenge el Lluís feia la crònica per portar-la al diari i em deien "Goita, porta-la". La natació llavors era un esport minoritari. Jo recordo que nedaves un diumenge un festival de la piscina i hi havia els pares dels nedadors i potser un parell de persones més. Però el dia que nedàvem els Delfins contra els del CNI això s'omplia *a tope*. I qui diu això parles del bàsquet o l'hoquei.

Antoni Però l'atletisme, és més, de vegades ni els familiars no tenies.

Maria No hi havia ningú.

Pompeu Jo personalment al diari no hi he sortit mai.

Maria Jo sí!

Joan Jo tinc un retall a casa que hi surts tu. Aquí tots els que som aquí un moment o altre hi hem sortit, al diari.

Pompeu Però no per una activitat meva, no per anar a pujar al Kilimanjari.

Maria Quan vam anar allà a dalt a Santander vaig portar cinc medalles.

Joan Aquí quan es va celebrar la II Setmana de Salts i ballets aquàtics vam fer venir la Mady Moureau, campiona mundial, era francesa, i la Susanne von Haringuem, campiona d'Alemanya. Aquestes èpoques omplíem la piscina d'espectadors.

BCI I això segur que sí que sortia a la premsa.

Josep M. Jo volia comentar una anècdota, sobre això que dèieu de la competència entre clubs. Al 67 el CNI tenia el centre excursionista i feia espeleologia i jo recordo una exploració que vam estar 23 hores a dintre que es baixava amb electrons, amb aquelles escaletes i vam baixar i vam fer-ho gràcies als electrons de la UEC i als que hi havia al Club Natació, que també teníem material. A nivell de muntanya, com que la competició no existeix, ens associàvem.

Pompeu Una cosa que va ser cèlebre va ser l'avenc de la Ferla, un pou de 100 metres totalment vertical, que el company Salvador Carretero, que encara és viu, i que era un manetes va fabricar un torn, que tenim guardat a la UEC. Allà vam haver de muntar un *tinglado* per la politja, pel cable, i no us podeu imaginar l'angoixa d'estar penjat d'un cable que avui dia en farien cinc. Feia 3 mil·límetres o 4. I amb tot això teníem por; baixàvem a poc a poc.

Josep M. Jo amb aquest cable havia anat al Capelló, quan encara s'hi podia anar.

Pompeu Allò sí que va sortir a la premsa, en algun diari d'aquests.

BCI Ja per anar tancant la tertúlia ens agradaria sistematitzar una mica les instal·lacions esportives que hi havia hagut, quines fèieu servir?

Maria L'estadi atlètic.

Antoni Va començar sent pista de cendra, de terra negra. L'estadi atlètic quan es va inaugurar el García Urgelés.

Maria I si es va fer el *tartán* va ser per mediació de l'Emilia Francolí, que ja és morta, que també va córrer i es va cuidar de dir-li al Maragall, que hi tenia molta relació perquè era voluntària per ajudar allà on fes falta. Ella hi va posar tot el seu interès i ho va proposar als d'Igualada i li van dir que no. Al 92, quan eren les olimpíades. Els hagués sortit més bé de preu. I després el va inaugurar el Riera, que primer hi havia el Dávila.

Antoni En atletisme, quan jo vaig començar, hi havia l'estadi de l'Ateneu, al camp de futbol de l'Igualada, al Xipreret. Bueno, que llavors no es deia Xipreret, recordo l'entrada a mà esquerra la caseta del guarda i a continuació dues casetes que eren els vestuaris, *cutres, cutres*, i la pista de cendra i la tribuna de fusta. I clar, amb aquelles instal·lacions, era el que hi havia.

BCI També hi havia el velòdrom.

Antoni Sí, a darrera el camp de futbol. Que tenia la pista del velòdrom que jo hi havia vist ciclisme i ciclisme amb moto i hi havia una entrada amb rampa des del carrer Sant Vicenç per poder acabar a dins la carrera que venia de fora.

BCI Quan el van treure el velòdrom?

Antoni Suposo quan es deuria arreglar tot el tema del Xipreret.

Ramon Potser abans!

Xavier Es va fer l'IES Mercader abans del Xipreret.

Ramon Al velòdrom s'havien fet unes vetllades de bicicletes que eren de *fàbula*. Ho feien el dissabte a la nit normalment i *a tope* de gent.

Antoni Podríem parlar dels germans Seva, que tot i ser de Vilanova.

Maria Però eren boníssims!

Josep M. Però feien una trampa.

Maria No, no és veritat.

Ernest Van fer un cross a Igualada que incloïa passar pel riu i clar, quan tots van arribar tots anaven enfangats menys un que no hi anava. I es va dir: ep! I un d'ells era un germà Seva.

Maria Això es deia però no és veritat. Perquè nosaltres els havíem portat amb el cotxe i havíem fet de Ripoll a Sant Joan de les Abadesses 20 quilòmetres i ho havien fet molt bé.

Antoni Eren molt bons atletes! També ciclistes. Jo recordo que agafaven la bicicleta al matí cap Cervera i se n'anaven a fer una carrera allà.

Maria Això nosaltres ho fèiem amb el cotxe.. Érem a Castelló, que fan una cursa aquí, doncs vinga. Les valencianes ja em deien "Si ve la catalana ja estem llestes!" En un dia fèiem dos o tres curses com si res.

Ramon Jo el que recordo quan jugàvem a rugby, perquè a l'hivern vam muntar un equip de rugby perquè no podíem nedar, i hi havia un xicot que ens va muntar l'equip ell però ens ho vam tenir de pagar tot nosaltres. Ens anàvem a entrenar a les sis del matí al Xipreret, que hi havia un camp amb unes pedres així de grosses i allà havíem de fer placatges i demés i sorties amb els genolls pelats.

BCI I això ho combinàveu amb les feines? No us costava?

Ramon I tant! Tots treballàvem.

Maria Quan hi anàvem els dos, que no érem tan joves, per poder entrenar posava el despertador a 2/4 de 5 del matí, a les 5 érem al carrer, a les 7 havíem d'haver fet 20 quilòmetres, anàvem cap a casa jo em dutxava primer, ell després i mentrestant li feia l'esmorzar i cap a treballar. Cada dia de la setmana, per fer les maratons. Està nevant, és igual; està plovent, és igual. Perquè quan ens donen la llista de les curses, al novembre, no sabem si plourà o no. Vam anar a Ripoll i va clavar una nevada terrible. I per anar a Sant Joan de les Abadesses hi havia un cotxe amb un altaveu que ens deia "No passeu pel mig de la carretera, passeu per la vorera" i vam córrer la mitja marató per la vorera de la carretera. I una companya meva de Marató va relliscar i es va trencar l'espatlla. Però és igual que nevés o plugués. A Andorra ens va clavar una pedregada terrible!

BCI Avui en dia no sé si ho farien, això, els esportistes.

Ernest Els nadadors sí, van d'hora de bon dematí a nedar i després van a escola, eh? Ja fan 5 o 6000 metres cada dia.

Maria El nostre fill hi anava a les sis del matí i després a la tarda. Feia tres entrenaments cada dia. Això era quan era més jovenet.

Ernest S'ha de sacrificar eh?

BCI Per anar tancant ja el tema, els que heu portat materials nosaltres ho escanejarem per al nostre arxiu i complementar la tertúlia i us ho tornarem.

Ramon El que no hem comentat res és que aquí a Igualada s'havien fet unes vetllades de boxa molt importants. El meu tiet, que era el Vidal, boxejava i aquí hi ha una fotocòpia del programa d'una vetllada de boxa al Mundial, a l'any 49.

BCI I on entrenaven?

Ramon A la Bandera Negra, on ara hi ha La Veu de l'Anoia. En aquesta vetllada hi havia pràcticament tots els boxejadors que hi havia hagut a Igualada: el Julián, el Vidal, el Latorre, el Pitús, que no sé com es deia de nom, i eren tots els boxejadors, pràcticament. El Julian era el millor que hi havia, el tiet era el segon. Aquí al Mundial quan feien una vetllada, *a tope* eh?

BCI Potser perquè en no ser un esport gaire comú i ser més espectacular...

Ramon Això jo ho guardo com una relíquia. M'ha fet gràcia portar-ho.

BCI Molt bé. Senyors, pensem que us mereixeríeu que s'escrivís un llibre amb les vostres històries. Realment sou la història de l'esport igualadí.

Maria A mi el Del Rio ja em va fer una entrevista, pel llibre *Tu i jo*.

Josep M. A la carpeta meva hi ha una cosa que es va fer una carrera de patins de la volta a Òdena amb patins, i això és original. (ensenya el retall i surt ell a la foto). Vaig guanyar jo perquè el que anava a darrera va caure.

Carrera de fondo sobre patines

El próximo jueves en el Circuito Odena - Igualada

El próximo jueves, día 24, por la mañana, organizado y dirigido por Educación y Descanso, se efectuará una carrera de ensayo o prueba, con vistas a la colosal carrera de fondo Montserrat-Igualada.

La expectación que existe actualmente en ambos clubs igualadinos es realmente extraordinaria.

Al calcular el recorrido de la carrera se ha procurado escoger un buen circuito, y es muy posible que en esta primera prueba se logren ya grandes velocidades.

La misma consta de 18 kms. aproximadamente, y será, excepto alguna imposibilidad de última hora, el siguiente recorrido:

A las 11, salida en «Can Riba» cruce carretera Odena con la Real, siguiendo hacia Odena, pasando por

«Can Roca», luego Avenida Balmes, virando hacia Calvo Sotelo, y la meta en el Paseo Verdaguer.

Las inscripciones pueden efectuarse en las Oficinas de Educación y Descanso, mañana miércoles, de 7 a 9, o bien una hora antes de la carrera en la meta.

Educación y Descanso concede una copa al primer clasificado y también una copa al primer equipo, que tiene que estar formado por 3 corredores. También es posible que durante el trayecto haya alguna prima en metálico.

La organización pone en conocimiento de que caso de que sea visto que un corredor se coja a una bicicleta o cualquier vehículo, será descalificado de la misma.

JUAN ARMENGOL

“Igualada Deportiva” 23-5-1951.

Carrera de fondo sobre patines, salida en “can Riba” (24-5-1951)

Llegada del vencedor, José Pons en la meta en el Paseo Verdaguer (24-5-1951).

BCI Però que bé que us ho havíeu passat, oi? Són records molt macos i ens agrada molt que els hagueu compartit amb nosaltres. I ara tenim un petit obsequi per vosaltres.

Antoni M'agradaria dir una cosa més. Jo veig que n'hi ha que han fet molts trofeus d'haver guanyat coses, jo haig de dir, i no me n'avergonyeixo, d'haver arribat l'últim en un parell de carreres

Ramon I no ets l'únic eh? El que importa és participar.

Maria Amb l'Emilia Francolí va proposar a València fer la Marató, però jo si no em venen uns motoristes a costat meu jo no la puc fer. Doncs la va fer i quan portava 5 quilòmetres va dir, ara plego.

BCI Molt bé, senyors i senyora, ho deixarem aquí. Farem la fotografia de grup i us donarem l'obsequi. Moltes gràcies a tothom.